

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИН КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ
КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТЕРИНИН, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕТТЕРИНИН ОРГАНЫ

1956

МАЙ

16

СРЕДА

№ 99 (3552)

Өртөз 20 коп.

БӨГҮНГҮ СОЛУВДА:

СССР-нин Лондонда Элчин чери биле
Великобританиянын Даштыкы херестер
Министерстволуугу аразында ноталар со-
лушканы (2 арын).
С. Сутоцкий. — Ленинчи партия — совет
улустун шыгыгынган баштыкчысы (2—3
арынарда).
Н. Салым. — Чөгөнгү удурулган.
түннели (3 арын).
Н. Лопсан. — Мал ажылында четпес-
терни узуткаар (3 арын).

3. Сагаачы. — Солунары болгаш жур-
налары чыгычтарына чедирер (3
арын).
Б. Рудометкин. — Цейлонну узутуу
амыралында чугула болушкун (4
арын).
БЫДАТ УЛУС РЕСПУБЛИКАДА (4 арын).
Даштыкы шериглери тургузарына
чарыкталарын ургучуларын ГФР-ден
барып талакы курунелер негеп турар
(4 арын).

Франциянын „Монд“ солунунун айтырыгларына ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазы Н. А. Булганиннын харыылары

Франциянын Премьер-Министри дэргги Ги Молленц болгаш Даштыкы херестер
министри дэргги Кристиан Пинону Москвага келир деп турарына холбаштыр чам-
дык айтырларга харым бээрин Франциянын «Монд» солуну ССРЭ-нин Министрлер
Чөвүлелинин Даргазы Н. А. Булганиндин дилеэн.

«Монд» солунун айтырыглары болгаш Н. А. Булганиннын харыылары моон
адаанга парлантанды.

Айтырыг: Франциянын Премьер-Министринин болгаш Даштыкы херестер ми-
нистринин ССРЭ-ге баар деп турарынын муруну чарымында, — Силерин бодалынар-
биле алырга, ийи чурттарынын аразында харылааларын ежижидеринин перспектива-
лары кандай болуп турары?

Харыы: Совет чазактын бодалы-биле алырга, ССРЭ-нин болгаш Франциянын
аразында харылааларын ежижидеринин перспективалары чэрле таарымчалыг болуп
турар. Ийи дайынга удур делегейин ийи дайынынага дем-каттыштырган
демисек-биле быжыгатынган, бистин улустарымыстын аразында чачыл болган
найырал адаа үнденин болур. Франциянын болгаш Совет Эвилелинин национал үн-
денин эрге-ажыктарынын ийитилешкек чоруу тайбынын быжыгалаар дээн демисекте
бистин аравыска доктаамал кады ажыдажылган эргежок чугулазын шуут
айтып турар.

Бистин чурттарымыстын аразында найыралды болгаш кады ажыдажылган
хөгжүдериинин орунда азын эртимес моонда болуп лег улустар аразынын чак-
— даа ийи айтырыгы амгы үдө чогун мааназ немесе чогутур.

Ам болур чугулаажышкыннардын түнелерин баш бурунгаар шийтирелер
дугалаага, ыччалажок Франциянын Премьер-Министринин болгаш Даштыкы хе-
рестер министринин Москвага келир ийи чурттарынын аразында кайы-кайымын бил-
чир чоруткун болгаш чокшужаажышкыннын херезенте бараан болур, улустар аразы-
нын дүштүктүгү чоруткун улам ыңай кошпадырынга идиг бээр деп бүтүрелди
илергейлен болур.

Айтырыг: Чөпсегленишкыннерин дүжүр дугайында айтырыгта каржыш-
кыннар кандай чүтүдериин талазы-биле ам-даа хевээр артын турарыл, Силерин
бодалынар-биле алырга, ол айтырыгтын болгаш герман айтырыгын аразында кан-
дыг харылааа туруп турары?

Харыы: Бистин бодалымыс-биле алырга, ам чүтүлдү каржышкыннардын бар-
ын херечилеп бадыткаарычче эвес, харын чөпсегленишкыннерин дүжүр дугайы-
нда айтырыгта барып талакы күрүнелерин болгаш Совет Эвилелинин турмуш-
тарын чокшужаажышкыннар дилеп тыварычче салга чогутур. Совет Эвилели ол байдал-
ды удурулга болдуруп алгаш, ол айтырыгын шийтирелерин чедип алыр дээн бүтүл-
дө чүтүдериин кылмып турар. Барып талакы күрүнелерге бистин каш удаа уктуштур
барып тургашымысты, ыччалажок бистин кады чугулаажышкын турган ежижидеринин
оларнын саналдарын хүлээп алырымыс билек-ле, ол санымда-ла боттарынын санал-
дарында билгээричче далажын турганын билер болгай силер. Иччалажок, чөп-
сегленишкыннерин кызыр дээн, атомук чөпсөктү хорутаары дээн база делегей-
ни боттук контролон тургузары дээн моон сонгаар-даа чүтүлдүг демисепир бо-
лайды бис.

Чөпсегленишкыннерин дүжүр дугайында айтырыг болгаш герман айтырыг—
агы-агы айтырлар-дыр. Чөпсегленишкыннерин дүжүр дугайында айтырыг—амгы
үдөң делегей политикамын сонгаардымын мааназ, бирги эөлөгөң айты-
рымы-дыр. Ол айтырыгын эң дүргөн шийтирелерин—бүтү улустарын эрге-ажыкта-
рынга таарымч турар.

Чөпсегленишкыннерин дүжүр дугайында ийи айтырыгын шийти-
релерин улустар аразынын өскө-даа шийтирелетинген айтырыгларын, оң иш-
тинде герман айтырыгы-даа шийтирелетинген хамаарылгач кылдып тургузары
шын эвес. Иччалажок айтырыгын ыңчаар тургузары — чөпсегленишкыннерин дү-
жүр дугайында айтырыгын шийтирелеринге-даа, улустар аразынын өскө-даа ай-
тырыгларын шийтирелеринге немей бергөжөшкыннерин тургузар дээн ол болур.

Айтырыг: Совет чазактын дегин турары кожа-хөлбө турарынын политисамы
чүтле тактиктик бодалар-биле болдуган болгаш үр үгө санатымын деп чамдыкта
мыңчаар чугулаан турар. Ийи бадыткалдар дугайы чүтү чугулаан болуп ирги?

Харыы: Мыңчаар агы-агы социал системаларын күрүнелерин кожа-хөлбө
турарынын политисамы үр үгө эвес, ол политика чүтле тактиктик бодалар-биле
болдуган кылдып чүтүени байдалын мыңчаар көргүзгөн оралдыкып турар кижилер
— бир-ле болза хей-ийини сагыштын-биле будулушкунга киирип турары ол,
бир-ле болза боттары будулуш турары ол.

Тайбын кожа-хөлбө турары — алаактырыгалыг, эрегей билгешкин эвес, ха-
рып дилег боттук чүтү-дүр. Ол принцип ССРЭ-нин база Европанын болгаш Азиянын
өскө-даа элден хей күрүнелерин даштыкы политикамын үнденинине салынган.
Ол чэрле дүрүм булгаар, чэрле дэрге амгы үдөң байдалдарында өскө арга чок. Чүтле
ийи орук бар: бир-ле болза тайбын кожа-хөлбө турары, бир-ле болза, төгүдө эң-не
үргөдөгө дайын. Ушкү оруз турбайн турар. Ийи болганда бүтү улустар, —олар
социализмин азы капитализмин байдалдарында чурттап турарында хамаарылга
чокка, — кожа-хөлбө турар чорук үр болгаш быжыг болурунга сонургалдылар.
Ону барымдалаш, агы-агы социал системаларын чурттап бот-боттары-биле ко-
жа анаа-ла турбайн, харын оларын аразына харылааларын ежижидеринче, бүтү-
режир чорукту быжыгалаарычче, кады ажыдажылгаже улам ыңай баар узурлук деп
бодап турар бис.

Демисекер талазы-биле бүтүн турар чорукту болгаш бүрүн эргин кайы-кайымын
хүндүлээрин, халдашпызын, бот-боттарынын иштеш херестерин холгаарлашпы-
зын, деп эргенин болгаш кайы-кайымыга ажыктыг болурунун, тайбын кожа-
хөлбө турарынын болгаш экономиктиг кады ажыдажылган принциптерин амгы
үдө агы-агы социал тургузугу күрүнелерин харылаа байдалдарынын эң аңы
хевирин тодаргайлап турар. Ол беш принциптерге бүтү күрүнелерин каттыкын кй-
рери улустарын амдыралчы эрге-ажыктарына болгаш негелдеринге таарымчан
турар ийи.

Айтырыг: Сонгу Африканын айтырыглары Франциянын сөгш салымшкын-
нын дэз ортузунда турарын билер болгай силер. Бистин бергөжөшкыннеринин
чамдыктары шагда-ла шийтирелетинген, өскөлери ам-даа артыпшаан. Ол айтырыглар
дугайы чүтү чугулаан болуп ирги силер?

Харыы: Туниге болгаш Марокко айтырыгларын шийтирелерин чугулаажыш-
кыннардын аргамыс-биле чедип алганыга сеткилдик хамызында байыр чедирип тур-
ган бис. Тунистин болгаш Марокконун хамаарышпас чорук чарлааны-биле холбаш-
тыр француз чазактын Франциянын, Тунистин болгаш Марокконун улустарынын
аразында тайбынын болгаш найыралдык өзүзү синдикан ол актызын Совет чазак
таарымчалыг кылдыр үнелген.

Алжир айтырыгы хамаарыштыр, оң нарынны эки билеп турар бис. Иччал-
ажок ол-даа айтырыг тайбын арга-биле шийтирелетинген туруп болур болгаш болу-
вуд шийтирелелги тышкан турар дэргегине бүтүрелди бис.

Айтырыг: Бистин ийи чурттарымыстын аразында кады болгаш кулутура хары-
лааларын перспективаларын ыңчаар көрүп турар силер?

Харыы: Чурттар аразында кады болгаш кулутура харылааларын хөгжүдөр
дайбын хевээр артыраларын болгаш быжыгалаарын чугула чүтүл болур. Совет
Эвилелинде болгаш Францияда оларын кады болгаш кулутура харылааларын бы-
жыгалаа болгаш калбарган турарынын узуг аргалары бар. Ол аргаларын херек кы-
рында боттук чүл болдулары эргежок чугула.

Совет чазак болза кандай-даа ыңгай көрүштүк чокка, деп эргени болгаш кайы-
кайымын ажыктыг болурун сагын тургаш, тур хуусаалыг дугурулгаларга үндеш-
леш, француз-совет салыгашкыннын дыска узаттырып болур ийи. Улустар
аразында кады ажыдажылган калбартырынга салыгашкыннын узуг ролюду ой-
наар хүлээлеш деп санап турар бис.

Кулутура харылаалары кандайдыр дэрге, француз-совет харылааларда олар-
га хамаарыштыр оң таарымчалыг үндеш бар. Француз улустун байлак кулутура-
зын совет кижилер билер болгаш үнелет турар. Французтар бистин кулутурамысче
узуг сонургалды база салып турары бисе билдирер. Ийи болганда соруга чүл
дэрге, кулутура харылааларын кайы-кайымын хөгжүдериин бүтү хемчеглер-биле
идиг бээр болур. Ол чорук Францияда-даа, Совет Эвилелинде-даа эрге-ажыкта-
рынга таарымч турар.

СЭКП-нин болгаш Франциянын социалисттик партиязынын төлээлеринин кады кылган медегелели

Партиянын Чингине секретары, республика Чөвүлелинин кешигүнү Пьер Ко-
мюнин баштааны Франциянын социалисттик партиязынын (СФИО-нун) төлээлери
СЭКП ТК-нын чазактын баар апрель 28-тен май 14-ке чедир ССРЭ-ге чоруп тур-
ганнар. Төлээлери составында СФИО-нун Чингине секретарынын ораакчымы
Жорж Бритель, партиянын удурут комитетинин кешигүнери Андро Филипп, На-
ционал хуралдын депутаты Робер Кутан, Люсьен Пейрасоль, Ламин-Гей, Марсе Пьер,
Национал хуралдын депутаты Тари департаментинин СФИО федерация-
зынын секретары Морис Дейсон болгаш Робер Вердье, республика Чөвүлелинин
кешигүнү Шарль Наво, француз эвилелин Хуралын кешигүнү Орест Розенфельд
болгаш партиянын административтик секретары Кристиан Кайере олар чораш.

ССРЭ-ге боттарынын туруп турганынын үзүндө СФИО-нун төлээлери Май
1-нин Москвага болгаш байыралыга киирип, Совет Эвилелинде, аян-чорукту кыл-
ган. Ленинградка, Киевке, Тбилиска, Харьковка, Одессага, фабрикаларга, аэропорт-
ка, колхозтарга, совхозтарга, өөрдилге чөргөргө, Совет Армиянын полкунга,
ажыкчынар клубтарына, ажыкчынардын болгаш албан-хаакчыларын өт-
бүдөлөргө барып чораш, Француз социалистеринин төлөөкчилерин ийи хуу-
биле найыралдык хүлээп алган ажыкчы чоннарын хуралдарына олар чүе чугула-
лааннар.

Француз төлөөкчилерин ССРЭ-ге чоруп турганынын программаны болгаш олар-
нын барып көөр чөргөрин ут төлөөкчилерин күжөни баарга чогаалып кылган.
ВЦИК-тин Президиумунга, ССРЭ-нин Дээң сулууга, ТСЗ-ге, министрстволарга,
Москвадан, Киевтин, Ленинградтын болгаш Тбилисинин партия организацияларын-
га, хоорай Советтеринге, завод өргөдөлөргө, буудурулгелерин партия болгаш
профивил комитеттеринге болгаш тодаргай беседаларда, а ол ышкан буудурулге-
лерге, өт-бүдөлөргө, ажыкчынар клубтарыга совет ажыкчы чоннар-биле чугула-
лашкан хуула беседалардан, салган айтырларга харылардан төлөөк боттары-
нын сонургаан информацияларын алганнар. Совет Эвилелинде аян-бүтү шакин
чүдүлгелерин байдалы-биле төлөөк тыншып, эдип чазар күш-ажыл лагерин
болгаш кара-бакшыны база барып көргөннөр.

СОВЕТ КИЖИЛЕР ЧАА ЧЭЭШКИНГЕ ЧАНГЫС ЭП-СЕТКИЛДИГ БИЖИДИП ТУРАРЛАР

ТӨРЭЭН КҮРҮНЕВИСКЕ

Көжөңкин алды шак. Мын заводунун
ажыкчылары, инженер-техниктиг
ажыкчылары, албан-хаакчыларын бот-
тарынын клубунга чыгып келген. ССРЭ-
нин улус ажыл-агыйын хөгжүдериин
(1956 чылдагы) Күрүне чөшкенин дугайында
ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин
дөстөалын болгаш ол чөшкенин
үндүрерин негелдерин радио даштыкы
тыр дындаалымын соода коллективин
митингин партия эге организациязын
секретары эш Попов ажыткан.

Ажыкчыларын аразында бир дуга-
арында заводтун хоочун ажыкчыны эш
Тамбих сөс алган мынча дөң:

— Күрүне чөшкенин ужу-дузанын
бас билер бис. Мынчаал чөшкенин
организмизм бижидери бистин патриоттук
хүлөдөсө. Мен күрүненин чаз чөшкени-
нинге дөң негелдин ажыл төлөвиринин
хемчөлө-биле бижидер мен. Чөшкенин
үш болган дөң негелдин ажыл төлөвиринин
хемчөлө-биле бижидеринче кол-
лективин бүтү кешигүненин кыйгырып
тур мен.

Митинг доозуган соонда бижидиш-
кин эгелеш. Бижидишкынн етолукче
ажыкчынар болгаш албан-хаакчылар
улаа-лараз үзүткел чок барып, чаз чөш-
кенин ийи күзөп-соруу-биле бижидиш-ле
турган.

Ала-чуртуктун Улут дайымын инвал-
иди электик эш Малишын чөшкенин бот
айлык ажыл төлөвиринин хемчөлө биж-
житкен, оң үлгерин өдөргөччө бөдүрүп
эң-өөрүн кытырган.

Бир шак хире үдөң иштиде коллек-
тивтин бүтү кешигүненин 90 хире
хуузу чөшкенин организмизм бижит-
кен.

Бедик идекпей

Май 14-те облопотребсоюзтун ажыкчы-
лары болгаш албан-хаакчылары ажыл
шагы төлөр билек күлбө чыгып кел-
генер. Олуттары келгенер чыгыс додур
олурушкан.

Кымыдын шагы-биле тик 6 шак турда
радиога Москвадан дикторун үн дын-
лап келген... ССРЭ-нин улус ажыл-агый-
ын хөгжүдериин күрүне чөшкенин үн-
дүр дугайында ССР Эвилелинин Ми-
нистрлер Чөвүлелинин доктаалын чымы-
ганнар улуг кичөөгөй-биле дынзаан.

Коллективтин митингин партия орга-
низациязынын секретары эш Назаров
ажыткан... Чангыс эп-сеткилдиг бижиди-
шкын эгелеш. Бир дугаарында обло-
потребсоюзтун хоочун ажыкчыны эш Шы-
нов сөс алган. Оң чугулаалы болза:

— Коммунисттик партиянын болгаш
Совет чазактын күрүне чөшкенин дугайында
доктаалын өскө эң-өөрлерин-
биле кады бир дөң улуг өөрүштү-биле
хүлээп ап тур мен. Бодумун күш-ажыл-
чы салымшкын-биле күрүнеге өзөш-
биче-даа болза дузалажымын хүлээ-
гем деп санап тур мен. Мен бир айнын
ажыл төлөвирин бижидер мен. Мөң аш-
нам шкөлөдөрүн, эмнегелерин, дышта-
нылга бакшыларын турданын ажыкта-
лынар. Кыргынар дугайында улуг ада
сагын салымшкынны мөң харым ол
болур.

Облопотребсоюзтун ажыкчыларын
баштайгы шакта-ла 100 хуу бижиткен,
боттарынын күш-ажыкчы салымшкын-
нын Төрөөн чуртук чөшкенин херезенте
херезенте кииргенер.

Бистин чуртувустун бүгү хоорайларында болгаш суурларында
Күрүненин чаз чөшкенин сайгарылгасы патриотчу улуг көдүр-
лүшкүнүн байдалында чөшкенин чоруп турар.
Чаз чөшкенин бижидилгенин чоруп турарынын дугайында
«Шынын» корреспонденттеринин чамдык меделери моон адаан-
да парлантымы.

Төрөөн чуртук чаагай чоруунга

Кымыдын аш-чөм - комбинациянын
ажыкчыларын, инженер-техниктиг ажыл-
дакчыларын болгаш албан-хаакчыларын май
14-те кезе ажыл пагы доозуган соон-
да комбинациянын контролларга көдүрүп
чыгып келгенер. Тик 6 шак турда
ССРЭ-нин улус ажыл-агыйын хөгжүдери-
нин (1956 чылдагы) Күрүне чөшкенин
үндүр дугайында ССР Эвилелинин Ми-
нистрлер Чөвүлелинин доктаалын болгаш
СЭКП-нин эш Зверевтин чугулазын ра-
дио даштыкы азыткан.

Бистин улуг Төрөөн чуртувустун улус
ажыл-агыйын улам хөгжүдүр, ажыкчы
чоннарын материалдык чаагай амдырал-
дын бидер талазы-биле партиянын
XX съездинин үндүрерин Директива-
ларын баштайгы чыгыштын планын чө-
шкенин боттарындагы улуг
ужур-улаалыг чазактын төгүлүг дын-
лаан ажыкчынар улуг кичөөгөй-биле
дынзааннар.

Эш Зверевтин чугулазын даразында
аш-чөм комбинациянын партия органи-
зациязынын секретары эш Ю. К. Пили-
ваа коллективтин митингин ажыткан,
күрүне чөшкенин дугайында Совет
чазактын үндүрерин доктаалын дугайы-
нын ажыкчыларга тааныткан.

Митингте бир дугаарында комбина-
циянын хоочун дарганы эш Д. Обчинников
сөс алган, күрүне чөшкенин дугайында
чазактын үндүрерин доктаалын дугайы-
нын ажыкчыларын мурнуун илергейлеш,
чөшкенин айда ажыл төлөвиринин бижидер
мен, оң ангыда 20 рубльдин обли-
гациянын тула алыр мен деп чугулаан.

— Бистин партиянын XX съездинин
хүлээп алганы амгы беш чык планын
нын баштайгы чыгыштын соругаларын
чөшкенин күтүдүн, аар улеттүрүп
тодды бистин чуртувустун бүтү улет-
түрүп, оң иштиде чык улеттүрүп
болгаш аш-чөм улеттүрүп улам ыңай
хөгжүдериин чугула чүл болур күрүне
чөшкенин бистин чазактын үндүр-
гө.

ТАҢДЫЧЫЛАРНЫҢ САЛЫШКЫНЫ

БАЙ-ХААК. (Телефон-биле). ССРЭ-нин
улус ажыл-агыйын хөгжүдериин чаз
Күрүне чөшкенин үндүрер дугайында
ССР Эвилелинин Министрлер Чөвүлелинин
доктаалын Таңды районун ажыкчы чон-
нары патриотчу көдүрүштү-биле хүл-
ээп алганнар.

Хову-Аксин суурун чуртаакчыларын
улус ажыл-агыйын улам ыңай хөг-
жүдөр талазы-биле хемчеглерин ашпа-
далдарына боттарынын артыкшыдыг
хөргөдөлөр чангыс эп-сеткилдиг кий-
риштерин шийтирелерин. Олар Күрү-
не чөшкенин бижидишкыннын баш-
тайгы шагында чыгып келген, бот-
боттарынын мурун булажып, төрөөн
күрүненин чөшкенин ажыкчыларын кү-
нүн улай-улай чугулаан берип турган-
нар. Оларын аразында эштер Бремчук
биле Терехин 1100—1100 рубльге бижит-
кенер. Ыда ажыкчылардан кижиги
бүрүзү айда тывар ажыкчынын ортук

аи кончук чүлүдүр. Мен чөшкенин
айда алыр ортук шалымшкын бижит-
кен, оң ангыда 50 рубльдин облигация-
нын тула алыр мен деп комбинациянын
улет бижидер бригаданын бригадир
эш А. Бондарев чугулаан.

— Ажыкчы чоннарын чаагай ам-
дыралын улам бидер дугайында партия-
нын XX съездинин төгүлүг шийтир-
лерин бистин чазактын амдырал кыры-
га боттадырып турар. Дыштагы хүнер
болгаш байыралдык хүнер мурунун
хүннеринде 6 шак ажыкчал турар апар-
ган бис. 1957 чылдан эгелеш ийи
ажыл хүн 7 шак болур. Күрүне пенсия-
ларын дугайында чазактын үндүр-
гө Хойлу төлөвирин бистин матери-
алдык байлыгы улам-на экилдеш
турар. Мен ийи бөлүктүн инвалиди
кижи мен, алыр пенсия хемчөлө дыка
улаткан. Бө чөшкенин айда алыр орту-
мак ажыл төлөвирин бижиткан 25
рубльдин облигациянын тула алыр
бийирилеш адым деп 66 харым ажы-
тын эш М. Семенов чугулаан.

Комбинаттын пиво кымыр цехинин
ажыкчынын коммунист эш Н. Найбаче-
во — бистин улус ажыл-агыйымын
улам ыңай хөгжүдөр дугайында партия-
нын XX съездинин төгүлүг шийтир-
күдериинде 1956 чылдан Күрүне
чөшкенин ажыкчы чоннарын улуг
салымшкын болуп, мен чөшкенин айда
алыр ортук ажыл төлөвиринин 100 хуу
бижидер мен деп чугулаан. Ол ышкан
патриотчу саналарын ажыкчынар эш-
тер А. Туревт, М. Подорож болгаш өс-
көлөр-да берилеш, чөшкенин айда ор-
тукмак ажыл төлөвирин бижидерин илер-
гейлешер.

Митингинин соода ажыкчыларын
чангыс эп-сеткилдиг бижидишкын эгел-
еш. Көжөңкин 7 шакка чедир 40 муң
ажыл рубльдин бижидишкыннын чорут-
кан. Ол болза коллективтин бүтү ажыл-
чынаарынын чүлө 50 хуузу бижиди-
лген болур.

хемчөлөндө куду эвеске бижидип ту-
рарлар.
Эш Атаев бодунун күрүненин 1000
рубльдин чедирин азыш, — бистин
хөргөңгө тайбын туртуушкунун ту-
дугаларына кирер. Ийи туртуушкун-
нар совет кижилерин материалдык бол-
гаш кулутурут амдыралын улам чаа-
гайлаар — деп чугулаан.

Балгазын МТС-тин механизаторларын-
дан механик эш Чистобаев 700, дарган
эш Пшеников 750 рубльге бижиткен-
ер.
«Революциянын чалбыкы» колхозта
хей урууларын не эш Отук 100 рубль-
дин облигациянын тула салып алган, —
бистин партияныс болгаш чазактын не
хөргөңгө дугайында доктаамал сагын
салып, оларга күрүне дузалажымын үр-
гүлүч берип турар. Бистин бө хөргөң-
гөвисе бодуштун чаагай амдыралы-
мыска шак мыңаар ажыкчынын ту-
рар — деп чугулаан.

Организаыст чорук

Кымыда сентелге заводу амгы үдө об-
ластын эң улуг буудурулге чери. Оң
чамдык тургалар бүтүн доозулаан.
Иччалла-даа олар чокку айларда бүтүн
доозулаан турар.

Заводтун бүтү ажыкчыларын, албан-
хаакчыларын чаз Күрүне чөшкенин үн-
дүр дугайында ССРЭ-нин Министрлер
Чөвүлелинин доктаалын улуг күш-
ажыкчы көдүрүштү-биле утканнар.
Олар заводтун девискоринде үш улуг
ийи чуртталга бакшыларын чангыс

Областың колхозтарында тудуг ажылын улам калбартыр

Колхозчу суурда

СЭБП-нин ХХ съездинин төөгүлүгү шийтпирлеринин соруу кирген өтүр районун «Коммунизмге өркү» калма аймагы артелин колхозчулары боттарынын төгөн колхозунун моон сонгаары чектелешкиннин хероонге күженишкенин салып туралар.

Колхозтун ажил-агымнын бүгү алмалары чыл санында улам көжүп турар. Оң иштинде эш Тамдын-оол бригадирлөөн тудуг бригаданы тудугу планын чыгын-на амыр күөсөдүн турар.

Ам уеле тудуг бригаданын 61 киж ажалдан, олар колхозчуларын културлугу оран-башкылар-биле, школа, өкмөткө черлерин эки башкылар-биле, мал ажызынын фермаларын эки калмаалар-биле хандылар дөш күженишкенин ажалдан туралар. Чуга сөөлүгү ий чыдарыны ишинде 67 чурттага башкыларын, 28 улуг, биче мал калмааларын болгон өскө-даа тудугуны кылганнар.

Ам 1956 чылда 30 чурттага башкыларын, 6 мал калмааларын—3 бүдүргө болгон 2 култура-амыдралдын тудугуларын кылдыр планын. Ам уеле тудугу бүгү материалдарын шуугу белеткенин болгон чурттагыны база бүдүргөдөн башкыларын тудушкуну план ёзугаар эки чуртуп турар. Чус амыр инек кирер калмаалык болгон колхозтун чаа клубуну тудуу май айда хуусаа бетинде доостур.

Тудуг бригаданын кежигүннерин ажалдарын айы-биле тус-тус бөлүктөргө үзүп тургусулаан. Олар боттарыны алган социалисттик чарыштын хүзөлгөдөр-биле ажалдан туралар. Апрель айда чорутуан социалисттик чарыштын түнелинде эш Чымынның бөлүгү бирин чери ээлеп, бөлүктөр аразында шилчир Кыды тукту алган. Тудуг бригаданын куубу кызынның мастери эш Самбу, чазанын эш Чымын, тудугуа комсомолчу эш Амырды олар хүн нормалын 125—150 хуу күөсөдүн туралар.

СЭБП ТХ-нын болгон ССРЭ-нин Министрлер Чөвүленин көдө ажил-агымнын ажалдагыларынга кыгырманы таныштышан, «Коммунизмге өркү» колхозтун тудугуларын ажалдын темпизин дүргөдөр болгон шыпарын улам экижидер дугайында хүзөлгөдөн алганнар.

Х. БАЗЫР-САТ.

Баштайгы тудуглар дооступ турар

Улуг-Хем районун Калинин аттыг колхозунун тудуг бригаданын өрткөн айда малчылар чурттаар 2 башкыны болгон клубу 30 метр бир хой калмаалын туткан. Бөлүгү хүнөрдө хой кыгыр калмаалын тудуш дооскан.

Эжым Оорундун бир школаны көжүрүп колхоз төвүндө өккөп тудуп алган. Колхозчуларга културлугу дымтангыны одаа клубтун база башкылар бажынын тудуш агадан. Ылаңчылар эштер Арзан-оол, В. Доржу, Кара-Баштыг, Дугардан олар хүн нормалын үргүчү амыр күөсөдүн туралар.

Бо чымын тудугулар 14 чурттага бажыларын, 120 инек кирер бир калмаалын, 2 кезек черге хой калмааларын тудар. Ол бүгү тудугуларын чогуу хуусаа доозары колхозчу тудугуларын харымсаалыг хүзөлгөдөн.

М. ДУНГАР-ООЛ.

Районнун мурнап турар колхозтары

Бо чымын Совет күрүнө Чөөн-Хемчик районун колхозтарын тудууга 9,5 муң кубометр тудугу кызын халаса ажалдаарын чөпшөдөр, хой түнүгү узун хуусаалыг чөпшөдөр берип турар.

Күрүненин дузаламчыны болгон боттарынын културлугунын шын болгон дозу ажалдаарынан, районун мурнакчы көдө ажил-агым артелин планын тудугуларын тудушкуну калбаа-биле чорудуп турар. Маңа районун «Искра» көдө ажил-агым артелин тудугу бригаданын ажалы улуг чажыкты көргүзүп турар.

Эрткен чымын ол бригада тудугу планын чедикшиин күөсөдүн. Бо чымын улуг хемчөөдүгү тудугу кызын төлөшкөн. 35 чурттага бажыны, 100 тонна ногаа пымгаар чери, 200 тонна тараа скланы, 500 кун кирер калмаалын болгон элөөн хой, мал калмааларын тудар. Бригаданын кежигүннери маңа кымырлашмай, пландан амыр 26 бажыларын, 100 тонна тараа кирер скланы болгон инек, күш калмааларын немей тударын хүзөлгөдөр. Бригада кымын уеле тудугу кымынның белеткенин организастык чоруткан. 1586 кубометр кымын белеткээр турган, 2774 кубометр кымыр амыр белеткее, оортан бир муң амыр кубометрин тудугу шөлдөрүнө сөөртүп алган болгон 40 тонна чугайын өрткөн.

Ам колхозта тудугу ажалы дык шийчөөшкенин чорун, 10 чурттага бажыларын, улуг, биче малын 4 калмааларын болгон өскө-даа тудугуларын кымын турар.

Бригаданын составында 90 киж ажалдан турар. Бригадада пилораманы, автомашинаны, 35 аттыг болгон транспорттун дериг-херексөөдөр доозамаал бажылаан.

Тудуг бригаданын бөлүктөргө үзүп тургускан. Чижээ, бир бөлүгү бажыларын, калмааларын тудар, өскө бөлүгү сонгалар, экижтер кымыр, үшкүзү мый дилер болгон өскө-даа. Бөлүк-даа, тудугуа бүртүр-даа тодаргай оонаалыг ажалдан турар.

Бригадада агитаторлар таймбыр ажалын чорудуп, агитчулукту үндүрүп турар.

Дөртөн өреге бажыңнарлыг болур

Барымын-Хемчик районун «Большевик» көдө ажил-агым артелин бүдүргөдөн планында бо чымын 40 өрөгөн чаа бажылар-биле хандылар деп көрдүгөн.

Бо улуг хемчөөдүгү планын чедикшиин күөсөдөр дөш тудугу бригаданын кежигүннери хаймышкынын ажалдан туралар. Олар бо хүнөргө чедир 24 бажыларын ханаларын салып, 9 бажынын бүрүн дооскан, колхозчуларга хүзөлгөдөр берген. Колхозтун клубуну тудуш база дооскан.

Айыккан соруганы хуусаа бетинде күү-

седириниң күөл-соруу тудугуларын хой салбайн ажалдан турарынан иден. Иччала-даа тудугу бригаданын күжүн улагтырар дөш баштаар черлерден сагыш салбайн турары хомудангы. Чүл дие, колхозта күш-ажымын кымыр кижилерин чүлө 15,5 хуугу тудууга ажалдан турар, 5 автомашинанын чангымын-даа тудугу кымыр сөөртөдөр турар, 16 тергегин алы ажалдаар турган, ам чүлө 6 алы бар.

С. ЛАСЮРНО.

Чаа клуб

Сүт-Хал районун Киров аттыг колхозунун тудуг бригаданын бригадир эш Эренчин-Доржуга удурткан тудугулар клубу тудуш дооскан, ажалдага кирген.

Клубта култура-массалыг ажалдарын чоруда берген. Колхозчу суурнун чурттагыларын културлугу дымтангыны өрткөп турар. Аныктар култура-массалыг оюннанын организастап агадан.

М. ОЧУР.

МАЛЧЫНАРЫНЫҢ КЫЗЫМАК КҮШ-АЖЫЛЫ

Өвүр районун «Совет Тыванын 5 чылы» колхозунун колхозчулары партиянын ХХ съездинин шийтпирлерин боттандырар дөш кызымак ажалдан турар. Саалчылар эштер Сөвк, Чолаа төгөн инектерин бажыларын чарып саарыга чачкытырып өөрткөн, олар өрткөн чымыннан хой сүтү саап ап турар апарган. Инектер олардымшыкынан ангыда немелде чөмөр-биле хандырыган.

Хойжу эш Ыйма ажал турар хойларынын бүгү хураганнарын менди алган болгон хой бүртүгүндө бо чымын 2 кг 500 гр дүктү кыгыр амыр деп хүзөлгөдөн. Ол бөлүгү күжү-биле хураган калмаалын туткан, 200 хой кирер чангыс-ай хевириг калмаалын тударына хергелээр мыйын белеткее турар.

Хойжу эш Сундуй-оол баштайгы төрөөн 53 хондан нарын дүктүгү 53 хураганнарын, хойжу эш Аракчаа 167 хойдан 169 хураганнарын алганнар.

Б. МОНГУШ.

АНАЙЛАРЫ МЕНДИ АЛГАН

Тес-Хем районун Ленин аттыг колхозунун өшкү каларчыны эш Соном төрөөн 202 өшкүдөн 220 анайын менди алган. Ол болза баштайгы төртүгүн анайлар оолдур. Өшкүлери өй-тап саап турган, хойу бригаданын сүт-биле ол хандырып келген.

Эш Соном бөлүнүн күжү-биле кыштаанда чурттага бажынын, Ак-Теректе чааанда чаш малдын бир калмаалын туткан, колхоз суурунда чурттага бажынын кымын белеткее алган. Часкы, чангыс уелерде өшкүлери олардымшыкынын, анайларын эки торуктуулаан хандырар дөш аңаа улуг кичөөгөдөн ол саамы турар.

В. САРБАА.

5 ЧЫЛДА 344 КУЛУН

Өвүр районун «Кымыл тук» көдө ажил-агым артелин чыгычыны эш С. Лопсанчиг ажал турар чыгычыны чыл бүрдө өздөдөгү. 1951 чылдан бээр чыгыга ол ажалдан, чыл бүрдө төртүгүн кулуннарын бүрүн ап келген, азы 5 чыл дургузуда 344 кулуну өстүргөн.

Ам төрөөн 12 бөлөрин бүгү кулуннарын менди, оларын эки ажалдан, калат, маналы кичөөгөдөн чорудуп турар болгонда чыгынын күжү семис чыл ашкан. Чыгыны өрткөн чымын 1230, бо чымын 4 айларында база элөөн хой күш-хүнүн ажалдаан.

Т. САРЫГ-ООЛ.

ХОЙ АЖЫЛЫНДА

Эрен районун «Кымыл сыйдыс» колхозунун хойчулары бо чымын төрөөн 3287 хойлардан 31 хураганнарын артыкка менди камгалап алганнар. Болон салында малчын бүртүгү чаш малдын ажаалагы, азыралы дөш демисежип турар.

Шөүр мал фермаларын өргөкөчкүн эш Ендан өрте частан өгөлө-ле малдын чылаагыдымшыкыны кичөөгөдөн улаандырып, 16 кандага үзүп каларынын планнан. Малга эң-не таарымчалыг серин, чүм өттүгү черлерин шилөөн, оларда бар калмааларын сөтпөп, чамкы черлерде чаа калмааларын тудуп өгөлөдөн.

Ол-ла колхоз бо чымын күрүненин алы планына кирер 1200 баш иртерин Тер-Халде болгон Тесте ийи кезек черде үзүп олардадан турар.

И. ОЙДУП.

ССРЭ-нин Лондонда Элчин чери биле Великобританиянын Даштыкы херектер

Министерствозунун аразына ноталар солукканы

Великобританиянын Даштыкы херектер Министерствозунга ССРЭ-нин Лондонда Элчин черинин нотазы

Майның 4-те ССРЭ-нин Лондонда Элчин чери Великобританиянын Даштыкы херектер Министерствозунга дараазында уткалыг нотаны чоруткан:

«ССРЭ-нин Великобританияда Элчин чери Великобританиянын Даштыкы Херектер Министерствозун бодунуң хүдүткөн турарын херечилер болгон дараазында чүдүдү дымнадыр алаларыг болду:

Совет шериг корабльдарын Портсмутка турган үеинде совет корабльдарын матростары апрельдин 19-ла 7 шаа 30 минутта совет аскадарын миноносцеринин аразына карбанын үзүп келген доозасты (суг алаачы кирер кижия) көөш каан. Суг дүвүнчө киреринин чык кара хевин кеткен, буттарын эшкилерин доозаа 1—2 минутаар иштинде сугтун кырынга чораян болгон оң соонда «Смоларий» деп эсимең корабльдын чангысча база катан шыкып кире берген.

Совет корабльдарын турар черинин чогулга, эсимеңтерин шуут-ла чангысча доозаасты көзүлгөн таварымчалыг кичөөгөдөн совет корабльдарын отрядын командири контр-адмирал В. Ф. Котов Портсмуттун шериг-далай базанын штабынын начальниги контр-адмирал Вернет-биле бесөдөдөдө угандырып чугаалаан.

Контр-адмирал Вернет совет корабльдарын чангысча доозаасты көстүп кезир өөртүр ийик.

ССРЭ-нин Лондонда Элчин черинге Великобританиянын Даштыкы херектер Министерствозунун нотазы

Майның 9-да ССРЭ-нин Лондонда Элчин чери Великобританиянын Даштыкы херектер Министерствозундан дараазында нотаны алган:

«Великобританиянын Даштыкы херектер Министерствозун Совет Социалисттик Республикаларын Эвиленин Элчин черин бодунуң хүдүткөн турарыг херечилер болгон Элчин черинин май 4-теги нотазында дараазындагы харымны бээр алаларыг болду:

3-ку рангын капитаны Крөбб суг иштинчө киреринин шыгалдарын кымын

арталыг болурунга шуут шымыкпаан болгон ол үеде портка суг дүвүнчө киреринин калдыг-лаа ажалдарын чорутпай турган деп мелегелен. Херек кырында англи паралаага бо чымын апрельдин 30-нин хүнүндө чарлатыган медресерден билдини турары болза, Портсмутта совет корабльдарын турганы районта суг иштинчө кирер чажыт шыгалдарын алы шериг-далай командилалынын кымын чоруткан фактыны бадикатынын турар Оң туржук, ол шыгалда ажалдарын уламыдан англи доозаа дүжү өлгөн болуп турар.

Водолаз Крөббтан «Легенна дугайында «Деч кетч» солунун дараазында чүдүгө дымтангынан айтырга-ла четчир: «Оржоникиз» деп орус крейсериин турган черден ырак эвесте чажыт шыгалда ажалдары кымын турган Стоунсбей деп черге доозаа сөөлү катан шымынган».

Англиянын Портсмут деп шериг-далай базанын алачы болуп турган совет шериг корабльдарын мырындай чангысча сугчө киреринин чажыт шыгалдарын кымын шыккан, мыныг чигити чангысча чугааа ужуу-уткалыг деп көрбүсөдөн. Элчин чери Великобританиянын Даштыкы Херектер Министерствозундан ол айтырыг талламын-биле таймбыр амыр болза алы өөртүр ийик.

турган болгон ол шыгалдарын үеинде өлгөн дээрин бүдүгө дымтангына берген болгай.

Совет нотада мелегетинген-биле алырга, совет аскадарын миноносцеринин аразына карбанын чораян болгон совет шериг корабльдарын көзүлгөн доозаа болза, 3-ку рангын капитаны Крөбб болгон ол-дур. Миноносцер чоругуна оң чораян калдыг-даа чөпшөдөр чок болгон болгон чажак ол таварымчалыг талламын-биле хомуданын Калыа Хазыкын күрүгүндө илередип тур.

Ногаа бригаданын

СЕСЕРЭНГ. (Телефон-биле). Кымыл районда «Баян-Хем» колхозтун ногаа ажалын бригаданы (бригадир эш Көк) өрткөн чымын алы муң рубль орузга алган. СЭБП Тен Комитетинин болгон ССР Эвиленин Министрлер Чөвүленин көдө ажил-агым ажалдагыларынга үндүргөн Кыгырманы танышкан, ногаа бригаданын кежигүннери төрөөн колхозуна бо чымын чөбөр мун рубльдин орузгадан бөзгөн хүзөлгөдөн.

Бригада бо чазын шөлдөрдө 60 тонна амыр өдөк болгон чурттуң өскө-даа улоб-

ренелерин белеткее, Сесердиг көдө Советтин дараазы эш Шагырманы реланды та дымтангыны болза:

—Бистин колхоз бо чымын картофельди 25 гектарга озурутту, оон дрезининин 30 тонна белеткенин, амыр үеде озурутуга өгөлө берген. Рассадаларга өстүргөн турары өтүгөн, кулаа, сөгүна болгон өскө-даа култураларын үнүсү дык бөдөл келген. Ногаа бригаданын 14 киж ажалдагы эки ажалдан турар. Бригада куруураны 22 гектарга тарым, оон үрөзүн, чери бөдөн.

Ильичинин лампочкалары

Чаа-Хал районун Ленин аттыг көдө ажил-агым артелин чоокта чаа элестеранстанция тудуш дооскан ажалдага киирген, Колхозчуларын чурттага бажыларын болгон култура албан черлеринде Ильичинин лампочкалары хыр өгөлөдөн.

Чаа элестеранстанцияны тогу-биле өргө пилорам болгон далган дөргөдөн ажалда берген, ам улавас чаа пилорам ажалдага кирер. Колхозта хой күш хереклетер, ажалдар, эш ылангы мал фермалары чоокку үеде механизастынар.

Х. СЕДЕН.

Ленинчи партия—совет улустун шылагатынган баштыңчызы

Бистин Төрөөн чуртувустун болгон улугуустун амыдралы Коммунист партиянын идеяларын болгон ажал-херектеринин өшпөс чарым-биле херектенген.

Коммунист партия ленинизмге шычы-биле тигелен келген болгон тигелер турар. Ленинизмдин идеяларын партиянын болгон бүгү совет улустун шычынын тодаргай көргүзүп СЭБП-нин ХХ съездин, оң чангыс эл-сөткөдүн шүдүрү ажалы, оң хүзөлгө алган төөгүлүгү иштинчир болган. Партиянын ХХ съездинин түнелдеринге холбаштыр Москва-нин «Дилем» заводуга болгон митингге заводтун ажалчыны А. Костырева дык тодаргай чугаалаан:

— Съездинин материалдары-биле таымаа бөргө, улуг Ленинин өлүм чок бөрединин принциптерин илерөшкенин бүгү-ле чүдүлгөдөн көстүп келер. Көдө мөшдө дигир, бистин төрөөн болгон чок Ильичимыс боду съездине олурушуп, оң ажалын башкарып, өөредип база сүмөлө турган ышкан.

Улуг Ленинге чонун чүректин ханымдан ынакшылы база Совет Эвиленин Коммунист партиянын иштики болгон даштыкы ленинчи политикаын улугу-тун чангыс эл-сөткө-биле чүдүлгө деп көргөн бо сөстөдө илеретилгендер. Бодунун шылатынган организачыны болгон баштыңчыны, бистин бүгү тигелгелеринин соруу кичиркеш партиянын улуг улуг хүдүткө-биле көрүп турар.

Коммунист партиянын үндөлөкөчкүн болгон баштыңчыны В. И. Ленинни айтканы болза:

«Марксизм болза ажалын партиянын кижизтишпаан, өргө-чачырганы ап, бүгү улугу социализмге чорудуш, чаа тургузуу башкарып болгон организастап шыдаар, бүгү ажалчы чоннарын бажымы, удуруткучу, баштыңчыны болур пролет-

ариатт авангардын кижизип турар...» (Чогаалдар, т. 25, арын 376).

Марксизм-ленинизмдин өөредин эдер-баштап, партия бодунуң ажал-чорудуга-зынга нитилелдин хөжүдүлгөдөн хой улус массаларын шийтпирлиг ролын хүзөп көөрүн барымдаалап турар. Төгүлүгү үндөлөкөчкүн — бүгү материалдыг болгон угаан-бодалдын үнелг чүдүлгөдөн тургузукчуу — улус чонга бараан болурун партия бодунуң кол соруганы деп көрүп турар. Партия массалар-биле харымсааларын мотан-шылга чок быжылаан, күш-ажалчы чонун мурнакчы, эң-не медресид төзөлөкөчкүнн иштинде бодунуң хүрөөлөдөн көзүлгөдөн болгон быжылаан турар. 1956 чылдын феврал-1-де СЭБП-нин хүрөөлөдөн 7.215.505 киж турган, ол дөргө бодунуң XVIII съездинин чедир санатынын тургузугуна барым-ла үш катан, партиянын XIX съездинин чедир турганынан оң хүрөөлөдөн 333 муң хой болуп турар.

Бо дөргө — чүлө аңаа сан азы сав таллазын аңаа-ла көргүзүт өскө. Бо дөргө Коммунист партиянын политикаын улугу-тун илелдеп дөтөп турарын, улус массаларын медресидинин болгон актив чорудуш, бодунуң дайымчы авангардын — Коммунист партияны чыл келген тудум-на улам-на өстүрүлгө оларын арталынын өздөдөн иштинде маргылдаа чок херекелеринин бирөөн болуп. Бистин партияныска кижилер хуулуң ажалы дөш өвөс, а улуг соруга—коммунизм тургузушкуну боттандырар дөш кирер турар. Олар тодаргай билгирлер: партиянын хүрөөлөдөн кирер—бодуңа чаа, эң-не харымсаалагы хүзөлгөдөн алыр, баштыкы мурнакчыны чүдүлгөдөн үргүчү таваржип турар чаа, эң-не нарын болгон берге соругаларын мадыралы-биле күөсөдөрине бө-

ленин илередип болур. Ынчаарга, бир өвөс Коммунист партиянын хүрөөлөдөн чайгышын чок өзүп турар болза оң дөш бөлүгү хой улус массаларда ханы болгон бажы болур.

Марксизм-ленинчи теория-биле чепселген партияга баштакан улус, — ол дөргө чаа амыдралды тигелгелер тургузуп, коммунизмдин тигелер хүнүн чокшуктады турар улуг болгон эгилни дивес күш деп чүвени сөөлүгү элөөн каш он чыдарын дүргүдөдөн нитилел хөжүдүлгөдөн төөгүзү доозу-биле бүтүрүп көргүсөдөн.

Коммунист партиянын удуртуламы совет улустуң улуг чогаалдык күжүн амыдралче болгон элсч соруганы чедип алырынче кыгыршын, шуут улаандырып турар. Оң ажалында иштешкени болгон даштыкынын бүгү дайыннарынга удуу аар-берге демисеңге совет улус тигелкчи болуп үнгөн, бүгү бергелерин болгон улуг моондактарын амыр тигелер. Коммунист партиянын удуртуламы болза, социализм тургузуп болгон коммунизмге чоруту шийтпирлиг соругаларын шийтпирлээрине кирер арганы бистин улугу-вуска хандырып берген.

Совет кижилер коммунист тургузушкунда чедип алган чедикшиинери-биле дүрүм дугаар чоругаларын туралар. Ынчаарга, партия улустуң өзүп турар белеткелерин эң-не доозу-биле хандырынын эрежөк чугулазын, социализм тургузугуна бисе берген эң-не улуг өздөдөн аргаларын ажалдаашпаан хамыктын мурнунда келер үеде кымыр чүдүлгөдөн барымдаалап турар.

Болун тогулар, удуурган мензегенир чорук Коммунист партияга шуут таарымпас. Мактаныр, өргө-дугаа сүрөк ки-

жирин партия шыгыны бурдуудан турар. Чедип алдыган чедикшиинер тур-да-даа бисте дык хой чепстер, шийтпирлешкөн хой соругалар ам-даа бар деп чүвени партия чажырып турар.

Ол дугайын партия ленинчи бөү-биле чоңга дөт чугаалап турар. Партия бирги элчегде болуңа, бодунуң бүгү организачыларга, бүгү коммунистеринге бектик негедени салып турар. Бистин партияныска өргөлөп башкарып партия болгонда, оң удуртуламынан, оң чер-черде организачыларын ажал-чорудугунадан бүгү-ле ажал-херектерин чедикшиинер болуру шийтпирли-биле хамааржыр. Мынчанган чурттуң мурнуна туруп турар соругаларын боттандырып партия хамыктын мурнуна партия организачыларын мобилизастаар талламын-биле улуг ажалды чорудуп, чепстерге шуут эштелес чоруктуң бөзүлгөдөн бүгү коммунистерин кижизип турар.

Чурттуң нитилел-политиктиг амыдралына партиянын удуртуку ролу СЭБП-нин XIX болгон XX съездинин аразында улам-на улагаткан. СЭБП-нин XIX съездинин сөөдүдө нарын болгон харымсаалагы соругалар тургузугуна келсе-даа, партиянын күрүнени болгон ажал-агым тургузушкунуң өйү келген айтырмаларын партия шыны-биле шийтпирлешкенин база чуртту ленинчи орук-биле бүзүрүлгө болгон бажымын-биле элестип келгенин амыдрал көргүсөдөн.

Даштыкы шериглерни тургузарынга чарыгдалдарны үргүлчүлээрин ГФР-ден барыын талакы күрүнелер негеп турар

ныц талазы-биле чарыгдаларны болуун
кыргытта чүктөөр ужурут, чүте дээр
«барыны герман шериглери чыныдала
оожум чорун турар» деп барыны күтүл
бизиги хөөсөр санавшыла турар. Ол
рыгдаларыгга хөмчээли ай көөрү
Барыны Германия 1956 чыныл май
тиң соода м-заа бир чыныл дутууга
за барыны күтүлелерини шериглери
баран болуп турар немец кижилери
шүүдэлгиге ай санында-за 120 милла

марзаларын чарыгтаар ужурууг дээр ДНА-ныг мөхөгдөлийн биднийн тура Оон ангыда ол барын талыг күүрлөх ний шериглэнтэ бараан болдуур явз бүрү материалзыг хандыргаларын ба болхунга чыбэтээ ужурууг Барын жүр нелерийн шериглэрин түргүзарынга б рын герман чазактын чарыгтамын нийтэ түнү дий мжлалард марза чыг болуу ужурууг.

(СЭТА).

«Эң-не чууга кезээ Германияны кат-
катыштары болуп турар Европан-
чангыс эвиниң айтырын кандыг-бир к-
чүлөөшиниңиң хөдөлгөшиниңиң дузасы
биле шийитирлээр деп ордажыр бол-
вуса, бодамча чок болганымыс ол бол-
ду».

база буруудадышыкыга боттарывыс
таварыштырар ийик бис. Күчүлөөшенин
болдурбас уjurлуг бис» деп Черчил
уламчылаан.

«Европаның чыгыш ээиниң утулганы кындай депшилягичи зарачагыс болгач өлкө килерешкини» кылдыр НАТО-ол санавайн – турарын медеглешившаа: «Канада болгаш АКШ-биле харылзала европа уугу күрүлгелерин уугу эилелени» ужуз-дузадын медеглешившаа, Чо чылыгч медеглеш: «Россияны болгач чөө-европа күрүлгелерин ол керезден бааар тургузуп болбас дэрини база катдагынап тур мул. Бистери бередэ кинге таавырыштын турар уугу ай

рыглар, оларның иштинден ан-не чү
лазарының бирези — Германияны кут
баттыштырары маргылдаалы, бот-о
тарын каразынышкын-биле болг
өжээннежишкын-биле көрүп турар бл
тарың шийитирлээрине деннээрге, и
чаарда шийитирлээри тодаргай-за ч
болур ийик».

(СЭТА)

лун турар. Хоорайларда 31,3 хуу бо-
хэдээ черлерде 68,7 хуу чон чурттан
рар. Бухарестиде 1236905 кижн сана-
нын турар. (СЭТА)

1956 чылдың май 6-да Назань хоорайга болган ойнап
алырының 5-ки тиражының
НУУРТЭЭР ТАБЛИЦАЗЫ
(1953 чылда үндүргөн).

Чээшкнннн бүгү разрядтарында серияларнын болгаш облигацияларнын
моон алаанда дугаарларына ойнаашкыннар таварышкан:

[illegible][illegible]

141989	1-50	50	146905	1-50	200	151671	1-50	200	157984	1-50
142057	45*)	1.000	147400	1-50	200	151680	1-50	200	157989	26*)
142108	1-50	200	147474	12*)	1.000	151681	28*)	1.000	157993	1-50
142140	1-50	200	147541	1-50	500	151733	08*)	1.000	158139	1-50
142334	02*)	1.000	147882	1-50	200	152039	1-50	200	158207	29*)
142395	01*)	1.000	148049	43*)	5.000	152081	1-50	200	158297	1-50
142452	1-50	200	148122	1-50	200	152609	1-50	200	158336	1-50
142524	38*)	1.000	148232	30*)	1.000	152779	09*)	1.000	158493	26*)
142584	1-50	200	148427	1-50	200	152970	1-50	200	158621	1-50
142650	49*)	1.000	148482	1-50	200	153156	1-50	200	158817	27*)
142789	1-50	500	148565	1-50	200	153258	1-50	200	158953	1-50
		500	148746	1-50	200	153289	1-50	200	158962	1-50

142835	1-50	200	148796	1-50	200	153340	1-50	200	158971	26*
142982	1-50	200	148796	1-50	200	153340	1-50	200	158971	26*
143124	1-50	200	148884	1-50	200	153691	1-50	500	159015	45*
143216	1-50	200	148906	1-50	200	153832	19*	1.000	159267	1-50
143295	1-50	200	148969	02*	1.000	153992	1-50	200	159273	29*
143346	1-50	200	149090	1-50	200	154023	1-50	200	159361	17*
143812	1-50	200	149240	06*	1.000	154104	19*	1.000	159563	18*
143919	1-50	200	149418	38*	1.000	154148	07*	1.000	159593	1-50
143921	1-50	500	149534	49*	1.000	154185	07*	1.000	159815	1-30
144175	1-50	500	149542	1-50	200	154432	06*	1.000	159829	1-50
144234	1-50	200	149614	1-50	200	154936	1-50	200	159960	1-50

Бо серияның облигацияларының оон арткан 49 дугаарларын
200—200 рубльдин ойнаашкынына таварышкан.

Күркүш-ажыл ажалга кассаларынын болгаш Күркредит
Тыва автономнуг область эргедил.

РЕДАКЦИОННЫМ АДРЕСИ: Кызыл, Шетинин кудумчузу, бал
кретарьның 4—98, партияжи амыдырал, пропаганда үлетпур

№ 3 ТЕЛЕФОННАРЫ: редакторнун 3—62, редакторнун оралакчызынын, и
болгаш транспорт, көдөз ажилгагы килдистеринин 3—68, культура болгаш а

Бо серияның облигацияларының оон арткан 49 дугаарларын
200—200 рубльдин ойнаашкыннары таварышкан.
Күркүш-ажыл ажаалга кассаларынын болгаш Күркүдиг
Тыва автономнуг область эргелели.